

## KONINKRIJK BELGIE

-----

## ROYAUME DE BELGIQUE

-----

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

-----

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 23 december 1999 door de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot instelling van een vergoedingsregeling naar aanleiding van de dioxinecrisis voor sommige voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong", heeft op 28 december 1999 het volgende advies gegeven :

## AVIS DU CONSEIL D'ETAT

-----

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, le 23 décembre 1999, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "relatif à l'institution d'un régime d'indemnisation suite à la crise de la dioxine, pour certaines denrées alimentaires d'origine animale", a donné le 28 décembre 1999 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling als volgt gemotiveerd :

"om het wegwerken van de gevolgen van de dioxinecrisis te bespoedigen, moet worden voorzien in de geschikte maatregelen betreffende een vergoeding van de laatste Belgische verkopers van sommige voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong".

\*

\*                      \*

Alhoewel de Raad van State, afdeling wetgeving, niet over alle nodige gegevens beschikt om zich een nauwkeurig oordeel te vormen omtrent de aangehaalde motivering, meent hij er niettemin op te moeten wijzen dat, ingeval toepassing wordt gemaakt van het bepaalde in artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de in de aanhef op te nemen motivering naderhand op haar deugdelijkheid zal kunnen worden getoetst door zowel de Raad van State, afdeling administratie, als de hoven en de rechtbanken.

\*

\*                      \*

.../...

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

Dat onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

#### STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit bevat regels betreffende de vergoeding van de "laatste Belgische verkopers" (1) die schade hebben geleden ten gevolge van binnen het raam van de dioxinecrisis genomen maatregelen van bewaring, terugkeren naar België of vernietiging, uitgaande van buitenlandse overheden. Het ontwerp bevat met name bepalingen betreffende de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning van de vergoeding en betreffende de omvang en de berekeningswijze ervan. Die bepalingen zijn grotendeels gelijklopend aan die vervat in het ministerieel besluit van 20 september 1999 tot het indienen van een dossier met het oog op de opstelling van een inventaris van de schade ingevolge de dioxinecrisis en

---

(1) Dit zijn personen die in België bij de BTW-administratie zijn geregistreerd en als laatsten in België over de voedingsmiddelen konden beschikken alvorens deze werden verzonden naar het buitenland (artikel 1, § 2, laatste streepje, van het ontworpen besluit).

in het ministerieel besluit van 26 oktober 1999 tot instelling van een vergoedingsregeling naar aanleiding van de dioxinecrisis voor sommige voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong.

Volgens de door de gemachtigde van de regering aan de eerste auditeur-verslaggever verstrekte uitleg vindt zulks zijn verklaring in het gegeven dat twijfel is gerezen omtrent het voorhanden zijn van een voldoende rechtsgrond voor de laatstgenoemde besluiten, en is het de bedoeling dat het ontworpen besluit in de plaats ervan zal treden.

2. Rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt in het eerste lid van de aanhef gezocht in artikel 16 van de wet van 3 december 1999 betreffende steunmaatregelen ten gunste van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis. Luidens dat artikel kan de Staat, binnen de grenzen toegestaan door de Commissie van de Europese Gemeenschappen krachtens artikel 87 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en tegen de voorwaarden bepaald bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit, voorschotten of vergoedingen toekennen aan ondernemingen wier producten van dierlijke oorsprong zijn vernietigd, in beslag genomen of uit de handel genomen ingevolge maatregelen die de Belgische overheid heeft genomen in het kader van de dioxinecrisis.

De vraag kan rijzen of dit artikel een voldoende rechtsgrond biedt voor het uitwerken van een vergoedingsregeling voor schade geleden ten gevolge van maatregelen

.../...

genomen door buitenlandse overheden. In dit artikel wordt immers gewag gemaakt van "maatregelen die de Belgische overheid heeft genomen in het kader van de dioxinecrisis. De kabinetschef van de regeringscommissaris belast met de dioxineproblematiek, naar wie met betrekking tot die vraag door de gemachtigde van de regering werd verwezen, verstrekte dienaangaande aan de eerste auditeur-verslaggever de volgende uitleg :

"Bij het uitvoeren van de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot vergoedingsregelingen naar aanleiding van de dioxinecrisis in België en voor stocks van Belgische goederen in het buitenland, werd een parallellisme beoogd in de sanitaire aanpak. Meer bepaald werd de omschrijving van de sanitaire maatregelen die de federale overheid nam in België, als referentie genomen voor de maatregelen genomen door overheden in Derde Landen voor zover deze, vanuit de optiek van de interne markt, niet strenger waren dan de maatregelen voorzien in de EU beschikkingen en meer bepaald het toepassingsveld van Beschikking 99/449/EG. Deze opgave wordt opgenomen in artikel 3 § 1 tweede alinea van het bovenvermelde koninklijk besluit. Het is noodzakelijk geweest zulks te preciseren omdat bepaalde overheden maatregelen hebben uitgevaardigd die vanuit wetenschappelijk sanitair oogpunt niet te verantwoorden waren. Met name werden in bepaalde landen groenten en chocolade in beslag genomen of niet toegelaten tot het grondgebied vanwege vermeende contaminatie, terwijl het onmogelijk is dat deze producten dioxine zouden kunnen opnemen. In deze zin wordt in het verlengde van de Belgische maatregelen rekening gehouden met de bewarende maatregelen die buitenlandse overheden hebben uitgevaardigd. In de Memorie van Toelichting van de Dioxinewet worden, ter verduidelijking van artikel 16, de betreffende stocks op weg naar hun bestemming in het buitenland op eenzelfde lijn geplaatst als de stocks op Belgisch grondgebied.

De bewarende maatregelen van de buitenlandse overheden hebben voor gevolg gehad dat Belgische goederen de toegang tot het grondgebied werd geweigerd. In deze zin hebben de buitenlandse overheden vanuit

.../...

sanitair oogpunt de goederen niet wensen in te klaren en daardoor de Belgische overheden gewezen op hun verantwoordelijkheid. Opdat deze goederen zouden vrij verklaard worden van contaminatie, werd, met als basis het analysebesluit van 12 juni 1999 (Ministerieel Besluit), de betreffende overheden gevraagd de geïmporteerde goederen te analyseren met PCB-testen. Bij negatieve resultaten konden de goederen zonder gevaar voor de consument gecommercialiseerd worden; bij positieve resultaten dienden deze goederen te worden vernietigd, zoals in België. De buitenlandse overheden hebben aldus hun sanitaire verantwoordelijkheid beperkt tot de niet ingeklaarde goederen, wat neerkomt op invoerweigering. In het ministerieel besluit van 20 september 1999 staat gestipuleerd onder artikel 2, § 1 : onder bewarende maatregelen wordt verstaan de invoerweigering door Derde Landen of beslaglegging in de Europese Unie in toepassing van maatregelen van de buitenlandse overheden. In deze zin blijven de goederen in transit geplaatst zolang, bij aanvaarding door de betreffende overheden van analyses, de sanitaire status van de goederen niet is uitgemaakt.

De federale overheid heeft gewenst zijn sanitaire opdracht ten volle op te nemen, of de goederen zich op Belgisch grondgebied bevinden of in transit naar een buitenlandse bestemming. Al deze goederen zijn het voorwerp geweest van restricties verwijzend naar Belgische maatregelen, doorgaans als gevolg van maatregelen opgelegd door de Europese Commissie. Het was de uitdrukkelijke wens van de wetgever om dezelfde goederen, hetzij op het grondgebied, hetzij in transit, als gevolg van de Belgische maatregelen, vanuit objectief gelijkheidsoogpunt te behandelen. In deze zin dient artikel 16 van de dioxinewet te worden begrepen."

Die uitleg kan steun vinden in de memorie van toelichting bij artikel 16 van het ontwerp dat de wet van 3 december 1999 is geworden, waarin uitdrukkelijk wordt gezegd dat ook "stocks in het buitenland" die het voorwerp zijn van de in dat artikel bedoelde maatregelen onder de

.../...

vergoedingsregeling kunnen vallen (1) en in het gegeven dat het in de bedoeling ligt rechtszekerheid te verschaffen betreffende alle vergoedingsmaatregelen die aanvankelijk werden uitgevaardigd bij ministerieel besluit en die ook betrekking hebben op schade ten gevolge van door buitenlandse overheden genomen maatregelen.

Binnen de hem toegemeten korte tijd om zijn advies te verlenen, en waarbinnen nog andere adviesaanvragen ingediend op grond van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State dienden te worden behandeld en bij gebrek aan voldoende gegevens over alle mogelijke gevallen waarop de ontworpen regeling van toepassing zou kunnen zijn, dient de Raad van State zich te beperken tot de zo-even gedane vaststellingen.

3. Onverminderd hetgeen is gezegd sub opmerking 2, dienen met betrekking tot de artikelen 3, § 3, 4, § 3, en 6, eerste en tweede lid, gelijkaardige opmerkingen betreffende de rechtsgrond te worden gemaakt als de Raad van State, afdeling wetgeving, heeft geformuleerd in zijn advies L. 29.753/1 dat heden wordt uitgebracht over een ontwerp van koninklijk besluit tot instelling van een vergoedingsregeling voor sommige voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong die zich op het Belgisch gebied (lees : grondgebied) bevinden.

---

(1) Gedr. St., Kamer, 1999-2000, nr. 0212/001, p. 14.

ALGEMENE OPMERKING

Zoals reeds naar aanleiding van de bespreking van de strekking en de rechtsgrond van het ontwerp is opgemerkt, ligt het in de bedoeling dat het ontworpen besluit geheel in de plaats zou treden van de ministeriële besluiten van 20 september 1999 en 26 oktober 1999, dit omwille van de onzekerheid over het voorhanden zijn van een voldoende rechtsgrond voor die besluiten.

De Raad van State, afdeling wetgeving, dient evenwel vast te stellen dat het ontworpen besluit deze doelstelling niet realiseert. Immers, het ontworpen besluit zou slechts uitwerking hebben met ingang van 11 december 1999, terwijl het ministerieel besluit van 20 september 1999 in werking is getreden op 22 september 1999 en het ministerieel besluit van 26 oktober 1999 op 28 oktober 1999. Gelet op de ingeroepen rechtsgrond zal het ministerieel besluit van 20 september 1999 buiten werking treden op 31 december 1999 en het ministerieel besluit van 26 oktober 1999 op 31 januari 2000.

Zulks heeft als gevolg dat beide ministeriële besluiten, die misschien rechtsgrond ontberen, wat het verleden betreft blijven bestaan en vóór 11 december 1999 de enige rechtsbasis voor het toekennen van de vergoedingen vormden, terwijl die beide besluiten, voor de periode dat zij nog geldingskracht hebben, althans formeel gezien, zullen bestaan naast het ontworpen besluit, dat, zoals

.../...

zo-even is opgemerkt, uitwerking heeft met ingang van 11 december 1999 (1).

Nochtans moet worden vastgesteld dat de machtigingsbepaling van artikel 16 van de wet van 3 december 1999, krachtens artikel 21 van die wet, uitwerking heeft met ingang van 1 juli 1999, wat toelaat dat het ontworpen besluit zou terugwerken tot de datum van inwerkingtreding van de ministeriële besluiten van 20 september 1999 en 26 oktober 1999, zijnde respectievelijk 22 september 1999 en 28 oktober 1999 (2). Indien effectief voor die datum van inwerkingtreding wordt gekozen, dan zou het ontworpen besluit, ook voor het verleden, geheel in de plaats komen van de ministeriële besluiten van 20 september 1999 en 26 oktober 1999, die dan zouden kunnen worden ingetrokken.

#### ONDERZOEK VAN DE TEKST

##### Voorafgaande opmerking

De indeling van het ontworpen besluit is voor verbetering vatbaar. Zo dient het ontwerp in hoofdstukken te worden onderverdeeld in plaats van louter tussen-

---

(1) Artikel 2, § 1, van het ontworpen besluit heeft evenwel feitelijk nog een verdere terugwerkende kracht door de datum van indiening van de vraag tot vergoeding te bepalen op 6 oktober 1999.

(2) Zulks onderstelt wel een gedifferentieerde inwerkingtreding van het ontworpen besluit.

opschriften in te voegen en dient elk artikel bij die indeling in hoofdstukken te worden betrokken. Voorts mogen in één enkel artikel geen bepalingen worden opgenomen die een onvoldoende verband met elkaar hebben. Met name artikel 6 moet in dit licht worden herbekeken.

### Aanhef

Gelet op het gegeven dat de rechtsgrond van artikel 6, eerste lid, van het ontwerp is gelegen in artikel 108 van de Grondwet, dient de aanhef te worden aangevuld met een lid waarin naar dat grondwetsartikel wordt verwezen.

### Artikel 1

De definitie onder het vierde streepje (1) van artikel 1, § 2, heeft betrekking op het ontwerpbesluit L. 29.754/1, waarover de Raad van State heden eveneens advies uitbrengt. Die definitie dient bijgevolg uit het voorliggende ontwerpbesluit te worden weggelaten.

---

(1) Overigens is een indeling in 1°, 2°, enz. te verkiezen boven een indeling in streepjes, omdat laatstgenoemde indeling, meer bepaald bij latere wijzigingen, tot verwarring kan leiden.

## Artikel 2

1. De gemachtigde van de regering bevestigt dat verschillende van de in artikel 2, §§ 2 en 3, vermelde data verkeerd zijn en zullen worden vervangen door de juiste data (1).

2. Nog volgens de gemachtigde van de regering zal de tekst van artikel 2, § 2, worden aangepast teneinde te vermijden dat geen vergoeding kan worden toegekend met betrekking tot goederen waarvan de houdbaarheidsdatum verstrijkt na 15 december 1999, maar ten aanzien waarvan na die datum toch contaminatie door dioxines of PCB's zou worden vastgesteld.

## Artikel 7

Met betrekking tot artikel 7, eerste lid, kan eenzelfde opmerking worden gemaakt als bij artikel 5, vierde lid, van het ontwerpbesluit L. 29.753/1.

## Bijlagen

1. Bijlage I dient te worden voorzien van een opschrift.

---

(1) Ten gevolge van deze vervanging zullen ook een aantal data in de bij het ontwerpbesluit gevoegde bijlage II moeten worden aangepast.

2. In de tekst tussen haakjes na het opschrift van bijlage II dienen de woorden "stavingsstukken in te zenden tot op een nog door de Minister te bepalen datum" te vervallen aangezien de data voor het indienen van de stavingsstukken in het ontworpen besluit worden vastgesteld.

#### Slotopmerking

Reeds uit een eerste onderzoek blijkt dat het ontwerp op taalkundig vlak grondig dient te worden nagekeken.

-----

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par la circonstance que

"om het wegwerken van de gevolgen van de dioxinecrisis te bespoedigen, moet worden voorzien in de geschikte maatregelen betreffende een vergoeding van de laatste Belgische verkopers van sommige voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong".

\*

\*                      \*

Bien que le Conseil d'Etat, section de législation, ne dispose pas de tous les éléments de fait nécessaires pour apprécier avec précision la motivation susmentionnée, il estime devoir néanmoins souligner que lorsqu'il est fait application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, l'adéquation de la motivation à reproduire dans le préambule pourra être contrôlée a posteriori, tant par le Conseil d'Etat, section d'administration, que par les cours et tribunaux.

\*

\*                      \*

.../...

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation s'est essentiellement limitée à "l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites".

Cet examen requiert de formuler les observations suivantes.

#### PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

1. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis comporte des règles relatives à l'indemnisation des "derniers vendeurs belges" (1) qui ont subi un dommage à la suite de mesures conservatoires, de retour en Belgique ou de destruction prises dans le cadre de la crise de la dioxine et émanant d'autorités étrangères. Il contient notamment des dispositions relatives à la procédure à suivre pour l'octroi de cette indemnité, ainsi qu'au montant et à la méthode de calcul de celle-ci. Ces dispositions sont en grande partie identiques à celles contenues dans l'arrêté ministériel du 20 septembre 1999 relatif à l'introduction d'un dossier en vue de la réalisation d'un inventaire des dommages découlant de la crise de la dioxine ainsi que dans l'arrêté ministériel du 26 octobre 1999 relatif à l'institution d'un régime

---

(1) Il s'agit des personnes enregistrées en Belgique auprès de l'Administration de la TVA et qui furent les dernières à disposer des marchandises en Belgique, avant leur envoi à l'étranger (article 1er, § 2, dernier tiret, de l'arrêté en projet).

d'indemnisation suite à la crise de la dioxine, pour certaines denrées alimentaires d'origine animale.

Selon les explications fournies par le délégué du gouvernement au premier auditeur-rapporteur, cela s'explique par le fait qu'une incertitude est apparue quant à l'existence d'un fondement légal suffisant pour les arrêtés précités, et l'intention est d'y substituer l'arrêté en projet.

2. Selon le premier alinéa du préambule, l'arrêté en projet tire son fondement légal de l'article 16 de la loi du 3 décembre 1999 relative à des mesures d'aide en faveur d'entreprises agricoles touchées par la crise de la dioxine. Cet article dispose que, dans les limites autorisées par la Commission des Communautés européennes en vertu de l'article 87 du Traité instituant la Communauté européenne et aux conditions définies par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, l'Etat peut accorder des avances ou indemnités à des entreprises dont des produits d'origine animale ont été détruits, saisis ou retirés du commerce à la suite de mesures prises par les autorités publiques belges dans le cadre de la crise de la dioxine.

La question peut se poser de savoir si cet article procure un fondement légal suffisant pour mettre en oeuvre un régime d'indemnisation des dommages subis à la suite de mesures prises par des autorités étrangères. Cet article fait en effet état de "mesures prises par les autorités publiques belges dans le cadre de la crise de la dioxine". Le chef de cabinet du commissaire du gouvernement chargé de

.../...

la problématique de la dioxine, à qui le délégué du gouvernement a renvoyé en ce qui concerne cette question, a fourni à cet égard les explications suivantes au premier auditeur-rapporteur :

"Bij het uitvoeren van de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot vergoedingsregelingen naar aanleiding van de dioxinecrisis in België en voor stocks van Belgische goederen in het buitenland, werd een parallelisme beoogd in de sanitaire aanpak. Meer bepaald werd de omschrijving van de sanitaire maatregelen die de federale overheid nam in België, als referentie genomen voor de maatregelen genomen door overheden in Derde Landen voor zover deze, vanuit de optiek van de interne markt, niet strenger waren dan de maatregelen voorzien in de EU beschikkingen en meer bepaald het toepassingsveld van Beschikking 99/449/EG. Deze opgave wordt opgenomen in artikel 3 § 1 tweede alinea van het bovenvermelde koninklijk besluit. Het is noodzakelijk geweest zulks te preciseren omdat bepaalde overheden maatregelen hebben uitgevaardigd die vanuit wetenschappelijk sanitair oogpunt niet te verantwoorden waren. Met name werden in bepaalde landen groenten en chocolade in beslag genomen of niet toegelaten tot het grondgebied vanwege vermeende contaminatie, terwijl het onmogelijk is dat deze producten dioxine zouden kunnen opnemen. In deze zin wordt in het verlengde van de Belgische maatregelen rekening gehouden met de bewarende maatregelen die buitenlandse overheden hebben uitgevaardigd. In de Memorie van Toelichting van de Dioxinewet worden, ter verduidelijking van artikel 16, de betreffende stocks op weg naar hun bestemming in het buitenland op eenzelfde lijn geplaatst als de stocks op Belgisch grondgebied.

De bewarende maatregelen van de buitenlandse overheden hebben voor gevolg gehad dat Belgische goederen de toegang tot het grondgebied werd geweigerd. In deze zin hebben de buitenlandse overheden vanuit sanitair oogpunt de goederen niet wenselijk te klaren en daardoor de Belgische overheden gewezen op hun verantwoordelijkheid. Opdat deze goederen zouden vrij verklaard worden van contaminatie, werd, met als basis het analysebesluit van 12 juni 1999 (Ministerieel Besluit), de betreffende overheden gevraagd de ge-

.../...

viseerde goederen te analyseren met PCB-testen. Bij negatieve resultaten konden de goederen zonder gevaar voor de consument gecommercialiseerd worden; bij positieve resultaten dienden deze goederen te worden vernietigd, zoals in België. De buitenlandse overheden hebben aldus hun sanitaire verantwoordelijkheid beperkt tot de niet ingeklaarde goederen, wat neerkomt op invoerweigering. In het ministerieel besluit van 20 september 1999 staat gestipuleerd onder artikel 2, § 1 : onder bewarende maatregelen wordt verstaan de invoerweigering door Derde Landen of beslaglegging in de Europese Unie in toepassing van maatregelen van de buitenlandse overheden. In deze zin blijven de goederen in transit geplaatst zolang, bij aanvaarding door de betreffende overheden van analyses, de sanitaire status van de goederen niet is uitgemaakt.

De federale overheid heeft gewenst zijn sanitaire opdracht ten volle op te nemen, of de goederen zich op Belgisch grondgebied bevinden of in transit naar een buitenlandse bestemming. Al deze goederen zijn het voorwerp geweest van restricties verwijzend naar Belgische maatregelen, doorgaans als gevolg van maatregelen opgelegd door de Europese Commissie. Het was de uitdrukkelijke wens van de wetgever om dezelfde goederen, hetzij op het grondgebied, hetzij in transit, als gevolg van de Belgische maatregelen, vanuit objectief gelijkheidsoogpunt te behandelen. In deze zin dient artikel 16 van de dioxinewet te worden begrepen."

Cette explication peut trouver un appui dans l'exposé des motifs relatif à l'article 16 du projet, devenu la loi du 3 décembre 1999, dans lequel il est dit expressément que le régime d'indemnisation peut également s'appliquer à des "stocks situés à l'étranger" ayant fait l'objet des mesures d'indemnisation visées dans cet article (1), et se justifie par le fait que les auteurs du projet ont l'intention de procurer une sécurité juridique à toutes les mesures d'indemnisation qui ont été initialement édictées

---

(1) Doc. Parl., Chambre, 1999-2000, n° 0212/001, p. 14.

par arrêté ministériel et qui ont également trait aux dommages subis à la suite de mesures prises par des autorités étrangères.

Dans le bref délai qui lui a été imparti pour rendre son avis, et dans lequel d'autres demandes d'avis introduites en vertu de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat devaient encore être examinées, et à défaut d'éléments suffisants sur tous les cas possibles auxquels les dispositions en projet pourraient être applicables, le Conseil d'Etat doit se limiter aux constatations qui viennent d'être faites.

3. Sans préjudice de ce qui a été relevé sous l'observation 2, il convient de formuler, en ce qui concerne le fondement légal des articles 3, § 3, 4, § 3, et 6, alinéas 1er et 2, des observations analogues à celles émises par le Conseil d'Etat, section de législation, dans son avis L. 29.753/1 rendu ce jour à propos d'un projet d'arrêté royal organisant l'octroi d'une indemnité pour certaines denrées alimentaires d'origine animale se trouvant sur le territoire belge.

#### OBSERVATION GENERALE

A l'instar de ce qui a déjà été observé lors de l'examen de la portée et du fondement légal du projet, l'intention des auteurs du projet est de substituer entièrement l'arrêté en projet aux arrêtés ministériels des 20 septembre 1999 et 26 octobre 1999, en raison de l'incer-

.../...

titude quant à l'existence d'un fondement légal suffisant pour étayer ces derniers arrêtés.

Le Conseil d'Etat, section de législation, doit cependant constater que l'arrêté en projet ne réalise pas cet objectif. En effet, l'arrêté en projet ne sortirait ses effets qu'à partir du 11 décembre 1999 alors que l'arrêté ministériel du 20 septembre 1999 est entré en vigueur le 22 septembre 1999 et l'arrêté ministériel du 26 octobre 1999, le 28 octobre 1999. Eu égard au fondement légal invoqué, l'arrêté ministériel du 20 septembre 1999 cessera ses effets le 31 décembre 1999 et l'arrêté ministériel du 26 octobre 1999 le 31 janvier 2000.

Il en résulte que les deux arrêtés ministériels, qui sont éventuellement dépourvus de fondement légal, continuent à subsister pour le passé et constituaient avant le 11 décembre 1999 le seul fondement légal pour l'octroi des indemnités, alors que, pour la période durant laquelle ils sont encore applicables, ces deux arrêtés coexisteront, du moins sur le plan formel, avec l'arrêté en projet qui, comme il vient d'être relevé, sortit ses effets à compter du 11 décembre 1999 (1).

Il faut cependant constater que la disposition d'habilitation inscrite à l'article 16 de la loi du 3 décembre 1999 produit ses effets à partir du 1er juillet 1999, en

---

(1) Toutefois, l'article 2, § 1er, de l'arrêté en projet a, en réalité, un effet rétroactif plus étendu en fixant au 6 octobre 1999 la date d'introduction de la demande d'indemnité.

vertu de l'article 21 de cette loi, ce qui permet à l'arrêté en projet de rétroagir à la date d'entrée en vigueur des arrêtés ministériels des 20 septembre 1999 et 26 octobre 1999, soit respectivement au 22 septembre 1999 et au 28 octobre 1999 (1). Si cette date d'entrée en vigueur est effectivement choisie, l'arrêté en projet pourrait dès lors, même pour le passé, se substituer entièrement aux arrêtés ministériels des 20 septembre 1999 et 26 octobre 1999, qui pourraient alors être rapportés.

#### EXAMEN DU TEXTE

##### Observation préalable

L'agencement de l'arrêté en projet peut être amélioré. Ainsi, le projet doit être subdivisé en chapitres plutôt qu'en simples titres intercalaires et chaque article doit être inclus dans cette division en chapitres. En outre, des dispositions ne présentant pas un rapport suffisant entre elles ne peuvent figurer dans un seul et même article. L'article 6, notamment, doit être reconsidéré à cet égard.

##### Préambule

Vu le fait que le fondement légal de l'article 6, alinéa 1er, du projet se trouve à l'article 108 de la

---

(1) Cela suppose toutefois une entrée en vigueur différenciée de l'arrêté en projet.

Constitution, le préambule doit être complété par un alinéa faisant référence à cet article de la Constitution.

#### Article 1er

La définition au quatrième tiret (1) de l'article 1er, § 2, concerne le projet d'arrêté L. 29.754/1, sur lequel le Conseil d'Etat rend ce jour également un avis. Cette définition doit par conséquent être omise du présent projet d'arrêté.

#### Article 2

1. Le délégué du gouvernement confirme que plusieurs dates parmi celles mentionnées à l'article 2, §§ 2 et 3 sont erronées et devront être remplacées par les dates correctes (2).

2. Toujours selon le délégué du gouvernement, le texte de l'article 2, § 2, sera adapté afin d'éviter qu'aucune indemnité ne puisse être accordée en ce qui concerne des marchandises dont la date de péremption expire après le

---

(1) Par ailleurs, il convient de préférer une division en 1°, 2°, etc. à une division en tirets, cette dernière façon de procéder pouvant être source de confusion, plus particulièrement lors de modifications ultérieures.

(2) A la suite de ce remplacement, un certain nombre de dates devront également être adaptées dans l'annexe II, jointe au projet d'arrêté.

15 décembre 1999, mais à l'égard desquelles une contamination par des dioxines ou des PCB serait néanmoins constatée après cette date.

#### Article 7

En ce qui concerne l'article 7, alinéa 1er, il peut être renvoyé à l'observation formulée quant à l'article 5, alinéa 4, du projet d'arrêté L. 29.753/1.

#### Annexes

1. L'annexe I doit être pourvue d'un intitulé.
2. Dans le texte figurant entre parenthèses après l'intitulé de l'annexe II, les mots "Pièces justificatives à adresser avant une date encore à fixer par le Ministre" doivent être omis, les dates d'introduction des pièces justificatives étant fixées dans l'arrêté en projet.

#### Observation finale

Un premier examen du projet déjà, indique que celui-ci devra être vérifié de manière approfondie du point de vue de la langue.

-----

De kamer was samengesteld uit

de Heren      D. VERBIEST,  
Messieurs

M. VAN DAMME,  
J. SMETS,

Mevrouw      A. BECKERS,  
Madame

La chambre était composée de

kamervoorzitter,  
président de chambre,

staatsraden,  
conseillers d'Etat,

griffier,  
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SMETS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SMETS.

Le rapport a été présenté par M. P. DEPUYDT, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS

D. VERBIEST